

Casos pràctics sobre bases de dades documentals

José Alberto Alonso
M. Rosa Lloveras i Moreno

Amb la col·laboració de
Lluís Vicente en el cas de l'Ateneu Barcelonès

PID_00170165

Índex

1. Estudi de cas: Olímpia Pirineus.....	5
1.1. Presentació de l'organització	5
1.2. Implantació del programari Alfresco Enterprise Edition	8
2. Estudi de cas: Ateneu Barcelonès.....	14
2.1. Presentació de l'organització	14
2.2. Implantació del programari Archon	17
3. Estudi de cas: Museu del Mar de Torrecorbera.....	24
3.1. Presentació de l'organització	24
3.2. Implantació del programari Nuxeo	28
Bibliografia.....	35

1. Estudi de cas: Olímpia Pirineus

1.1. Presentació de l'organització

Olímpia Pirineus és una xarxa de centres mèdics esportius de l'esquí ubicats a la ciutat de Viella, a la Vall d'Aran, des de l'any 1987, a la ciutat de Jaca, a l'Aragó, des de l'any 1994, i al poble de Puigcerdà, a la Cerdanya, des de l'any 1999. El seu objectiu és consolidar-se com a referent estatal en aquesta especialitat sanitària.

Nota

La informació d'aquest estudi de cas no és real.

Actualment, en els centres mèdics col·laboren un total de cinquanta-vuit professionals que treballen en equip i es distribueixen en les categories següents:

Categoria	Facultatius	Infermeria	Tècnics administratius	Directius
Nombre	15	30	10	3

L'equip de facultatius està format per especialistes en medicina esportiva, traumatologia, diagnòstic per la imatge, dietètica i nutrició, cardiologia i biomedicina. Tots els centres mèdics d'Olímpia Pirineus tenen subcontractats els serveis d'alimentació, neteja, bugaderia, jardineria, missatgeria i seguretat.

Olímpia Pirineus disposa d'un servei documental situat al centre mèdic de Viella. Una de les missions del servei és establir directrius en matèria de gestió de documents i arxius per a tots els centres mèdics. Actualment, en el servei documental treballa un professional de la informació i la documentació especialitzat en documentació sanitària.

Els clients principals d'Olímpia Pirineus són els esportistes professionals d'alta competició, com també els tècnics esportius que volen rebre assessorament, suport i informació sobre les pautes a seguir per a dur un control millor del rendiment dels seus esportistes. També són clients d'Olímpia Pirineus tots els esportistes amateurs que practiquen l'esquí de manera intensiva, tant des del vessant lúdic com federat. Olímpia Pirineus té concerts amb federacions esportives, mútues i assegurances mèdiques o privades. Els serveis d'Olímpia Pirineus se centren tant en el control i seguiment de l'aptitud física, com en la medicina preventiva. Són els següents:

1) Revisions medicoesportives:

- **De prevenció i aptitud física**, que consisteix en l'exploració bàsica per a avaluar l'estat de salut i l'aptitud física amb relació a les exigències fisi-

ques que implica la pràctica esportiva de l'esquí. S'identifica qualsevol circumstància que pugui incidir en la pràctica segura de l'esquí.

- **De rendiment esportiu**, amb l'objectiu d'objectivar l'estat de salut i el nivell de condició física dels esportistes d'alt nivell competitiu i/o de gran dedicació sotmesos a un règim d'entrenament programat i específic.

2) **Consulta i assessorament medicoesportiu**: assessorament nutricional; protocols de prevenció de lesions; orientació quant a tractaments farmacològics, de fisioteràpia, de lesions esportives, etc.

3) **Divulgació/educació sanitària** d'hàbits de vida, higiene, temes de dopatge, etc.

4) **Investigació en medicina esportiva de l'esquí** en col·laboració amb el món acadèmic i universitari.

5) **Col·laboració amb els serveis mèdics oficials dels campionats principals d'esquí de l'Estat**.

L'any 2003 la xarxa de centres mèdics Olímpia Pirineus obté el certificat de qualitat segons la norma ISO 9001, que n'afecta tots els serveis; i des de l'any 2006 adopta el model European Foundation for Quality Management –EFQM– com a referent per a avaluar la qualitat de la gestió i aplicar la millora contínua en l'organització.

Dins del cicle de millora contínua d'Olímpia Pirineus, el servei documental ha detectat deficiències greus en el control i el rendiment de la gestió dels documents electrònics provocades pel creixement exponencial d'aquests tipus de documents en els darrers anys. Alguns dels problemes identificats són:

- Els criteris d'arxivament establerts per a gestionar els documents en paper no s'utilitzen per a gestionar els documents electrònics; hi ha múltiples criteris d'arxivament.
- Duplictat de documents.
- Problemes per a recuperar documents.
- Existència de distintes nomenclatures per a definir un mateix tipus de document.
- Problemes per a controlar les distintes versions dels documents.
- Manca de criteris d'accés als documents.
- Manca de control a l'hora d'eliminar els documents.

Davant d'aquesta situació, el servei documental proposa a la direcció d'Olimpia Pirineus posar en marxa un projecte global d'arxivament electrònic per a tots els centres mèdics, en el qual es defineixi i s'implanti un model de gestió de documents electrònics aplicat a una eina informàtica de gestió documental que actuï com a repositori únic i centralitzat.

De la mateixa manera que el servei documental ha fet amb el model de gestió de documents en paper, la construcció del model es fa de conformitat amb les obligacions que la legislació assenyalava amb relació a les responsabilitats dels titulars de documentació sanitària. També se segueixen les orientacions que proporciona la norma UNE-ISO 15489-1:2006, Informació i documentació, gestió de documents; part 1: Generalitats, que actualment constitueix el marc de referència internacional per a definir bones pràctiques de gestió documental i establir els criteris per a dissenyar i implementar els processos i controls que permeten efectuar el seguiment de tot el cicle de vida dels documents (des de la seva incorporació –creació o recepció– fins a l'aplicació de la disposició final –eliminació, conservació temporal o permanent).

Pel que fa a l'eina informàtica de gestió documental, després d'estudiar diferents productes, l'opció tecnològica escollida és Alfresco Enterprise Edition, de l'empresa Alfresco Software Inc. Per a implementar-la es contracten els serveis d'una empresa tecnològica especialitzada en l'eina i *partner* d'Alfresco. La seva missió és la posada a punt de l'Alfresco a partir de les directrius que estableixi el servei documental.

Alfresco Software Inc.

Hi ha dos tipus de versions de l'Alfresco:

- Versió empresa (*enterprise*), que no té costos de llicència però sí de manteniment; la implementació es fa per mitjà d'un *partner* d'Alfresco.
- L'edició comunitat (*community* o *labs*), que és totalment gratuïta; és pot descarregar directament de la pàgina web d'Alfresco, i disposa d'una xarxa (comunitat) de suport com ara *Alfresco Forge*, que acull nombrosos grups de treball.

UNE-ISO 15489-1

Està previst que aquesta norma sigui substituïda per la norma ISO 30300, *Management System for Records*, que establirà uns requeriments per a la gestió de sistemes d'informació i documents, auditable i certificable en la mateixa línia de les normes actuals per a la implantació de sistemes de qualitat.

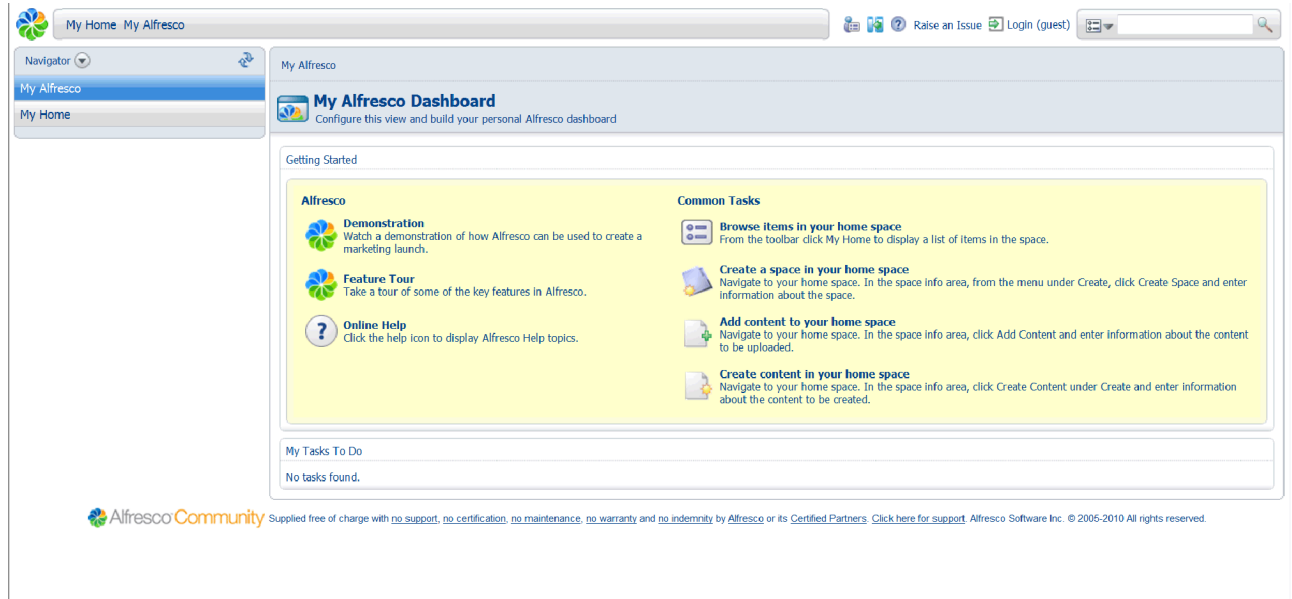

Figura 1. pàgina d'inici de l'Alfresco

Alfresco és una *enterprise content management* (ECM) d'estàndards oberts i disponible en diferents idiomes que proveeix d'eines que permeten el control dels documents de múltiples formats (text, imatge, vídeo, so, etc.) i tipologies (doc, odt, txt, html, xml, pdf, zip, gif, etc.) al llarg del seu cicle de vida.

Enterprise content management

Els productes d'*enterprise content management* (ECM) són solucions integrals per a la gestió dels continguts empresarials. Aquestes solucions inclouen diferents mòduls que poden unir-se per a donar una solució global o bé ser utilitzats de manera independent. Els mòduls principals d'una ECM són:

- Gestió de documents (DM).
- Gestió de continguts web (WCM).
- Gestió de documents d'arxiu (RM).
- Gestió de processos de negoci (BPM).
- Cicle de treball (*workflow*), etc.

L'Association for Information and Image Management (AIIM) ho defineix així: "Enterprise Content Management (ECM) is the strategies, methods and tools used to capture, manage, store, preserve, and deliver content and documents related to organizational processes. ECM tools and strategies allow the management of an organization's unstructured information, wherever that information exists".

1.2. Implantació del programari Alfresco Enterprise Edition

El pla d'implementació proposat pel servei documental es desenvolupa en distintes etapes d'acord amb la metodologia *designing and implementing recordkeeping systems* (DIRKS) que recull la norma UNE-ISO 15489-1:2006:

Lectura recomanada

José Alberto Alonso; Montserrat García Alsina; M. Rosa Lloveras i Moreno (2007). "La norma ISO 15489: un marc sistemàtic de bones pràctiques de gestió documental a les organitzacions". *Item* (núm. 47).

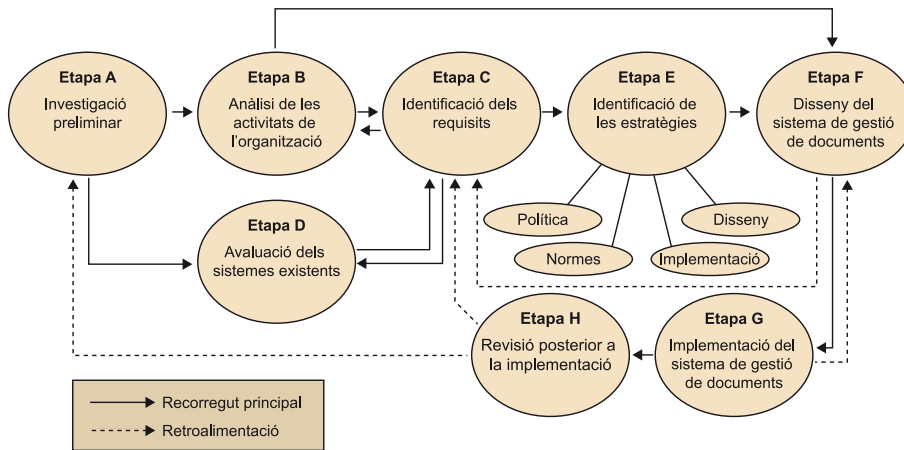

Figura 2. Diagrama de la metodologia DIRKS

El projecte té com a objectiu treballar amb els processos documentals següents:

1) **Classificació de documents.** L'Alfresco estructura els documents (*continguts*, en terminologia de l'Alfresco) en carpetes i subcarpetes (*espais* i *subespais*, en terminologia de l'Alfresco). El servei documental implementarà en l'Alfresco el quadre de classificació d'Olimpia Pirineus que fins ara només es feia servir en la gestió de documents en paper.

Figura 3. Exemple d'una part de quadre de classificació d'Olimpia Pirineus. Visualització des de l'usuari "jpons".

2) **Accés als documents.** L'Alfresco permet definir usuaris i grups d'usuaris, els quals poden tenir uns rols d'actuació determinats (coordinador, consumidor, lector, etc.) sobre les carpetes i subcarpetes (*espais* i *subespais* en terminologia de l'Alfresco). El servei documental determinarà els usuaris i grups d'usuaris, i els seus rols d'actuació en l'estructura de classificació implementada en l'Alfresco, aplicant i completant si escau els controls previstos en la taula d'accés i seguretat d'Olimpia Pirineus que fins ara només es feia servir en la gestió de documents en paper.

The screenshot shows the 'Manage System Users' interface in the Alfresco administration console. The breadcrumb trail is 'Company Home > My Home > Guest Home > My Alfresco'. The main content area is titled 'Manage System Users' and includes a search bar with 'jpons' entered. A table lists the user details:

Name	User Name	Home Space	Usage	Quota	Actions
Jordi Pons	jpons	/Company Home/User Homes/Jordi Pons	0 KB		[Icons]

Below the table, it shows 'Total Usage (for this search): 0 KB' and 'Total Quota (for this search):'. The footer includes the Alfresco Community logo and a disclaimer: 'Supplied free of charge with no support, no certification, no maintenance, no warranty and no indemnity by Alfresco or its Certified Partners. Click here for support. Alfresco Software Inc. © 2005-2010 All rights reserved.'

Figura 4. L'usuari "jpons". Visualització des de la consola d'administració.

The screenshot shows the 'Groups Management' interface in the Alfresco administration console. The breadcrumb trail is 'Company Home > My Home > Guest Home > My Alfresco'. The main content area is titled 'Groups Management' and shows the 'gInvestigadors' group. A table lists the group members:

First Name	Last Name	User Name	Actions
Jordi	Pons	jpons	[Icon]

The footer includes the Alfresco Community logo and a disclaimer: 'Supplied free of charge with no support, no certification, no maintenance, no warranty and no indemnity by Alfresco or its Certified Partners. Click here for support. Alfresco Software Inc. © 2005-2010 All rights reserved.'

Figura 5. L'usuari "jpons" formant part del grup d'usuaris "Investigadors". Visualització des de la consola d'administració

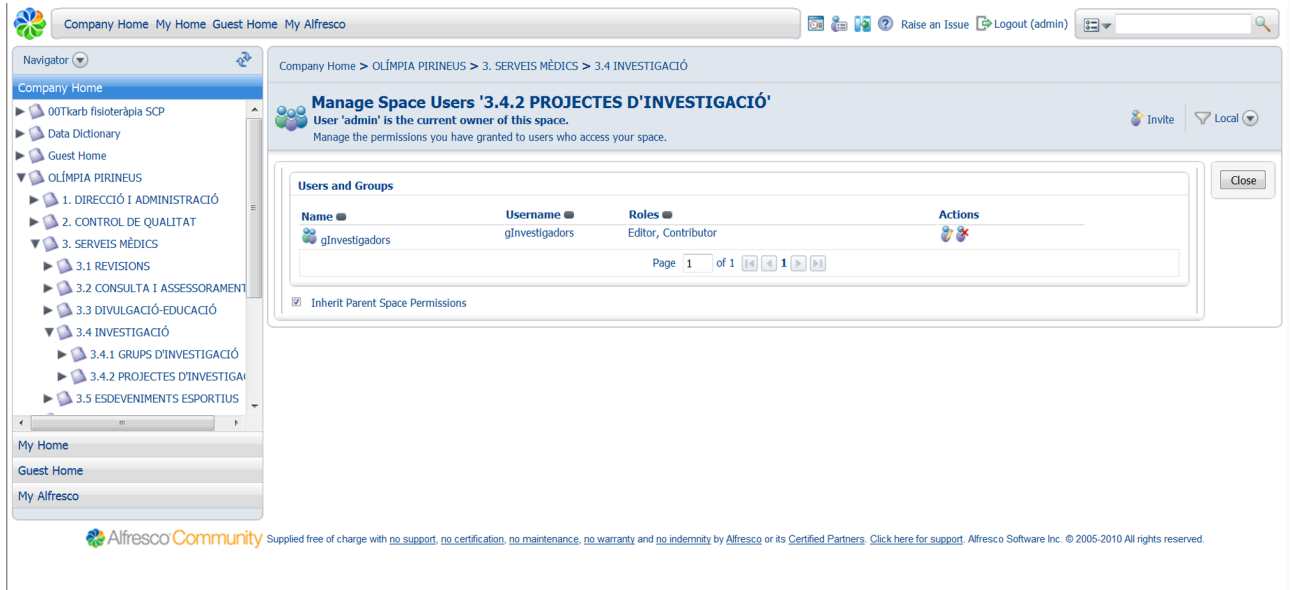

Figura 6. El grup d'usuaris "Investigadors" assignat a la sèrie documental "Projectes d'investigació" del quadre de classificació d'Olímpia Pirineus. Visualització des de la consola d'administració.

3) **Metadades.** L'Alfresco permet la descripció per mitjà de metadades que són adaptables a les normatives de descripció documental. En un primer moment el servei documental utilitzarà les metadades que proposa l'Alfresco; i, en endavant, elaborarà i implementarà una estructura de metadades seguint les directrius que estableix la norma UNE-ISO 23081-1:2008. Informació i documentació. Processos de gestió de documents. Metadades per a la gestió de documents. Part 1: Principis.

Definició de metadades

La norma ISO 15489 defineix les metadades com a "Dades que descriuen el context, el contingut i l'estructura dels documents i la seva gestió al llarg del temps".

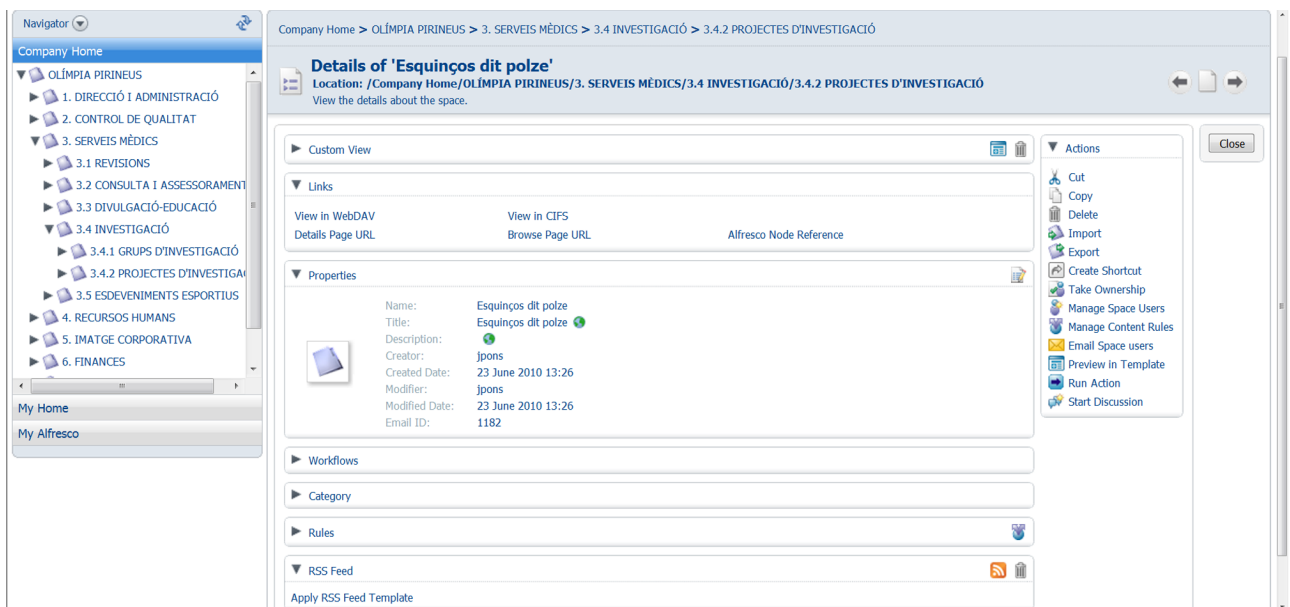

Figura 7. Metadades de la carpeta del projecte *Esquinços dit polze* de la sèrie documental Projectes d'investigació, del quadre de classificació d'Olímpia Pirineus. Exemple: *Title*. Visualització des de l'usuari "jpons".

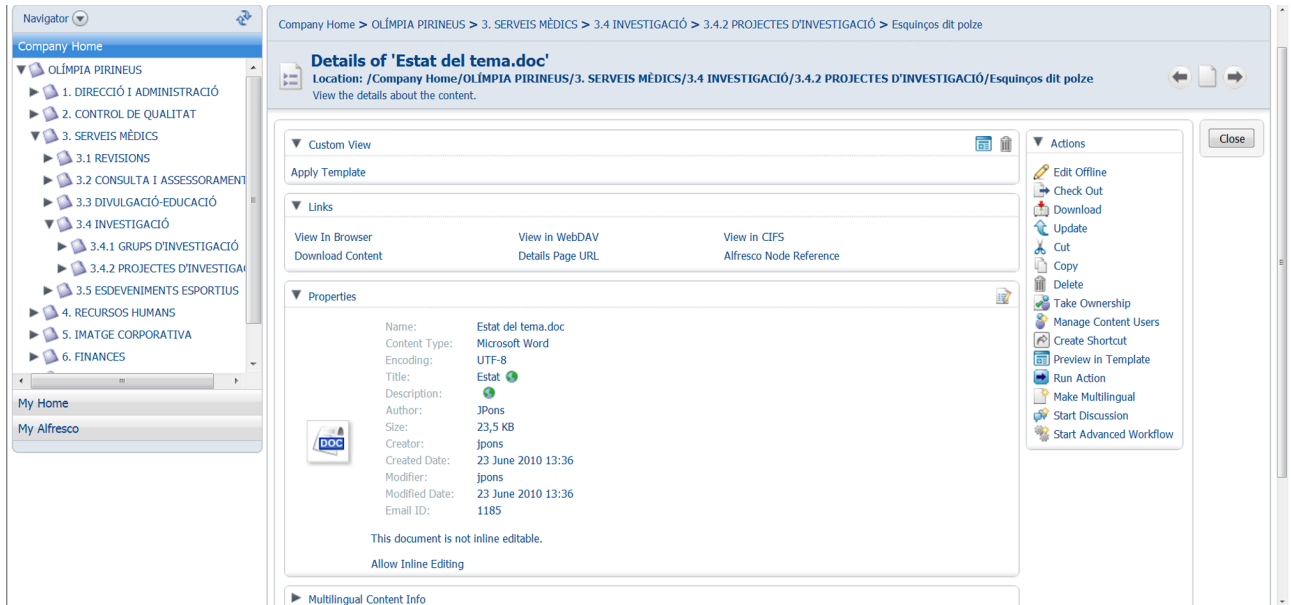

Figura 8. Metadades del document *Estat del tema* de la carpeta del projecte *Esquinços dit polze* de la sèrie documental *Projectes d'investigació*, del quadre de classificació d'Olimpia Pirineus. Exemple: *Author*. Visualització des de l'usuari "jpons"

4) **Recuperació de la documentació.** L'Alfresco permet la recuperació de la documentació sobre la base de les metadades indexades i també sobre el contingut dels documents. Hi ha dos tipus de cerca: simple i avançada. El servei documental personalitzarà la cerca avançada de l'Alfresco segons les seves necessitats de recuperació, tant a nivell de carpeta com de document.

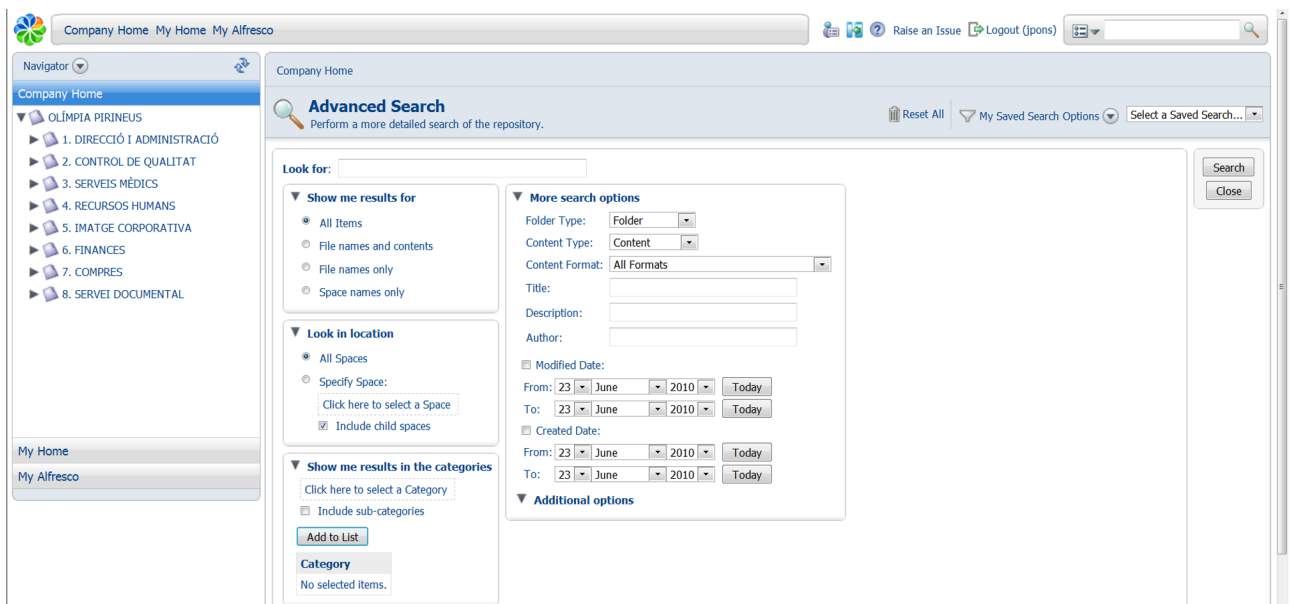

Figura 9. Visualització de la pantalla de cerca avançada en l'Alfresco

5) **Control de versions dels documents.** L'Alfresco proposa funcions avançades de reserva i gestió de versions. El servei documental ha decidit utilitzar aquesta funcionalitat sense dur a terme cap mena de personalització.

Company Home > OLÍMPIA PIRINEUS > 3. SERVEIS MÈDICS > 3.4 INVESTIGACIÓ > 3.4.2 PROJECTES D'INVESTIGACIÓ > Esquinços dit polze

Details of 'Estat del tema.doc'
Location: /Company Home/OLÍMPIA PIRINEUS/3. SERVEIS MÈDICS/3.4 INVESTIGACIÓ/3.4.2 PROJECTES D'INVESTIGACIÓ/Esquinços dit polze
View the details about the content.

▼ Custom View

Apply Template

▶ Links

▶ Properties

▶ Multilingual Content Info

▶ Workflows

▶ Category

▼ Version History

Version	Notes	Author	Date	Actions
1.1		jpons	23 June 2010 13:45	Properties View
1.0		jpons	23 June 2010 13:44	Properties View

Page 1 of 1

Alfresco Community Supplied free of charge with no support, no certification, no maintenance, no warranty and no indemnity by Alfresco or its Certified Partners. Click here for support. Alfresco Software Inc. © 2005-2010 All rights reserved.

Figura 10. Visualització de les versions creades del document *Estat del tema* de la carpeta del projecte *Esquinços dit polze* de la sèrie documental *Projectes d'investigació*, del quadre de classificació d'Olimpia Pirineus. Visualització des de l'usuari "jpons".

L'objectiu del projecte és aconseguir resoldre la majoria dels problemes identificats partint del coneixement i la feina feta pel servei documental en els documents en paper. D'aquesta manera s'espera:

- Unificar els criteris d'arxivament per a normalitzar la gestió dels documents electrònics i acabar, entre d'altres, amb la duplictat dels documents.
- Garantir la seguretat en l'accés als documents i, alhora, facilitar que es puguin compartir documents i, per tant, informació i coneixement.
- Facilitar la cerca i recuperació dels documents, no solament per mitjà de la navegació per l'estructura de classificació, sinó també per mitjà de les metadades i el contingut dels documents.
- Posar fi a l'arbitrarietat a l'hora de crear versions de documents, i a la inseguretat derivada de no saber quina és la darrera modificació d'un document.

Una vegada consolidats tots aquests canvis, el servei documental preveu treballar la disposició i preservació dels documents, partint una altra vegada de l'experiència adquirida en l'entorn paper, i per mitjà del mòdul de *records management* d'Alfresco. D'altra banda, també preveu començar a crear fluxos de treball amb l'eina de cicle de treball d'Alfresco i, a llarg termini, la integració d'Alfresco amb la resta d'aplicacions de negoci.

2. Estudi de cas: Ateneu Barcelonès

2.1. Presentació de l'organització

L'Ateneu Barcelonès és una entitat cultural –fundada l'any 1872 arran de la fusió de l'Ateneu Catalán (1860) i el Centro Mercantil Barcelonés (1869)– que té per objectiu propagar el diàleg, els coneixements artístics, literaris i científics, com també el foment de la cultura i la llengua catalanes. L'any 1906 el Palau Savassona, construït al final del segle XVIII i situat al carrer de la Canuda de Barcelona, va esdevenir la seu de la institució.

Com a espai concebut per al debat intel·lectual, la formació, l'estudi, l'expressió de les opinions i la difusió d'idees i projectes, l'Ateneu posa a disposició dels socis una biblioteca, un arxiu, sales de lectura, sales d'actes, sales de reunions i aules, com també altres instal·lacions. D'altra banda, ofereix una programació de gairebé quatre-centes activitats a l'any (concerts, conferències, presentació de llibres, taules rodones, etc.), de vegades en col·laboració amb d'altres associacions culturals o institucions públiques. L'entitat acull l'Escola d'Esriptura, centre de formació que té per finalitat l'ensenyament de les eines i tècniques pròpies de les arts i els oficis de la paraula. L'Ateneu organitza la participació dels socis i el desenvolupament de les seves activitats a partir de deu seccions temàtiques: llengua i literatura; història; estudis polítics, jurídics i socials; economia; ciències i tecnologia; filosofia; arts plàstiques; cinema i teatre; música; escacs.

D'ençà de l'any 2000, l'Ateneu inicia un procés de canvi per adaptar-se i posar-se al dia davant els actuals reptes tecnològics, comunicacionals, socials i culturals. Així, entra en funcionament el portal web de l'entitat, s'efectuen obres de restauració i adequació de la biblioteca, s'inicia l'automatització del catàleg i el seu accés per Internet, es participa en projectes cooperatius de digitalització i preservació de fons hemerogràfics (Arxiu Digital de Revistes Catalanes Antiques, Biblioteca Virtual de Premsa Històrica, Hemeroteca Digital de l'Aula Marius Torres), s'engega la publicació d'un butlletí electrònic quinzenal, etc. Entre els diversos projectes en marxa, es pot destacar la digitalització de prop de seixanta-quatre mil volums anteriors a l'any 1901 mitjançant un conveni amb la Biblioteca de Catalunya i en el marc del *Google books library project*.

L'òrgan sobirà de l'Ateneu Barcelonès és l'Assemblea General, formada per tots els socis (l'any 2009 hi havia més de quatre mil cent socis) i que es reuneix un cop l'any. La Junta Directiva, que es renova cada quatre anys, exerceix les funcions de govern de l'entitat. A més, s'han creat dues comissions permanents que efectuen el seguiment de l'activitat en les seves àrees respectives: la Comissió de Programació i la Comissió Econòmica. D'altra banda, el Consell Social

Nota

Estudi de cas elaborat amb la col·laboració de Lluís Vicente, director de la Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès.

és un òrgan consultiu que té com a propòsit eixamplar la xarxa de relacions de l'entitat amb el món social i econòmic català, i alhora incrementar-ne la capacitat de finançament mitjançant el patrocini o mecenatge cultural.

Al llarg dels darrers temps, l'Ateneu ha consolidat la formació d'un equip de gestió que s'estructura en quatre àrees:

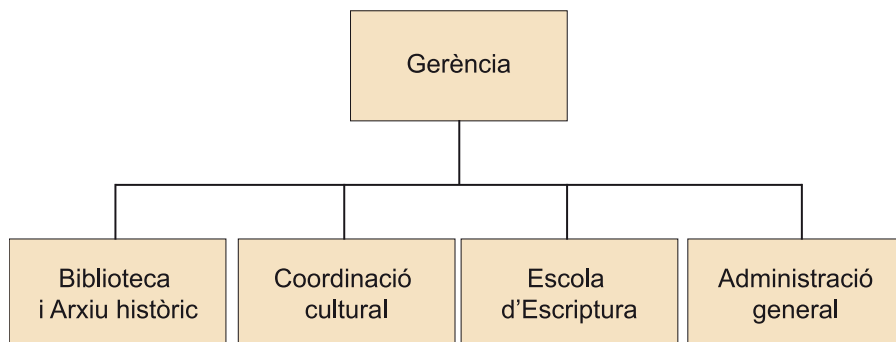

Figura 1. estructura de l'equip de gestió de l'Ateneu Barcelonès

Actualment, l'àrea de **Biblioteca i Arxiu** històric la integren:

- El director
- El responsable de processament documental i catalogació
- El responsable de sistemes d'informació i tecnologia
- El personal bibliotecari (cinc persones)
- El personal tècnic auxiliar (dues persones)
- El personal col·laborador (sis persones)

L'any 2006 la Junta Directiva va aprovar el reglament general de la biblioteca, en el qual es defineixen les funcions i l'estructura (secció de Biblioteca i secció d'Arxiu) d'aquesta unitat de gestió. Quant a la secció d'Arxiu, és l'encarregada d'establir els sistemes adients per a l'organització correcta de la documentació activa, semiactiva i històrica de l'entitat, des de la seva creació o recepció. En aquest sentit, coordina els processos tècnics de tractament (identificació, classificació, descripció, accés, transferència, avaluació i tria, conservació) i difusió dels fons documentals de l'entitat.

Segons el reglament, el patrimoni documental de l'Ateneu Barcelonès es compon dels documents procedents:

- Dels òrgans de govern i de representació de l'entitat, i les seves seccions temàtiques.
- De les persones físiques al servei de l'entitat, en l'exercici de les seves funcions.
- De les persones físiques o jurídiques que facin cessió o donació dels seus documents.

Així, té la consideració de patrimoni documental tant la documentació original en suport paper com qualsevol altra expressió textual, gràfica, sonora o audiovisual, recollida en qualsevol suport material, que testimonii les funcions i les activitats de l'entitat.

A l'**Arxiu Històric de l'Ateneu Barcelonès (AHAB)**, creat l'any 1977, es conserva la documentació històrica o inactiva de l'Ateneu i dels seus precedents institucionals –Casino Barcelonés, 1844-1869; Círculo Mercantil, 1864-1869; Centro Mercantil Barcelonés, 1869-1872; Ateneo Catalán, 1860-1872–, com també diversos llegats personals i familiars. Aquests fons documentals, de relleu per a l'estudi de la burgesia catalana i la història del pensament a Catalunya, presenten un gran interès per a la investigació històrica de la segona meitat del segle XIX i començament del segle XX. L'any 2005 es va iniciar la classificació i ordenació sistemàtiques dels fons documentals de l'entitat.

Els primers nivells del quadre de classificació dels fons documentals propis de l'AHAB reflecteixen l'evolució al llarg del temps de l'entitat i la diversitat de les seves activitats:

Antecedents institucionals

1. Casino Barcelonés (1844-1869)

- 1.1. Junta directiva
- 1.2. Secretaria
- 1.3. Àrea associats
- 1.4. Administració econòmica

2. Círculo Mercantil (1844-1869)

- 2.1. Junta directiva
- 2.2. Secretaria
- 2.3. Àrea associats

3. Centro Mercantil Barcelonés (1869-1872)

- 3.1. Junta directiva

4. Ateneo Catalán (1860-1872)

- 4.1. Junta directiva
- 4.2. Secretaria
- 4.3. Àrea associats
- 4.4. Administració econòmica
- 4.5. Activitats

Institució actual

5. Ateneu Barcelonés (1872-2003)

- 5.1. Junta directiva
- 5.2. Secretaria
- 5.3. Associats
- 5.4. Administració econòmica
- 5.5. Àrea patrimonial
- 5.6. Activitats
- 5.7. Biblioteca
- 5.8. Publicacions
- 5.9. Fons gràfics
- 5.10. Fons sonor
- 5.11. Col·lecció factícia

2.2. Implantació del programari Archon

Arran del procés de classificació i ordenació, descripció i inventari dels fons documentals de l'AHAB, es planteja la necessitat de disposar d'una eina tecnològica per a la gestió i difusió dels fons. L'objectiu principal del projecte consisteix a facilitar les consultes dels fons als usuaris interns i als investigadors, sense necessitat de fer grans inversions, tenint en compte tres factors:

- L'augment del nombre de consultes als fons documentals.
- Els projectes de digitalització de la documentació en marxa.
- La dinàmica d'obertura dels fons i, per tant, la possibilitat d'accedir en línia pel web.

Per a la selecció del programari, es van tenir en compte els **requisits** següents:

- a) Solució informàtica de codi obert.
- b) Plataforma única per a l'entrada de dades i la seva consulta.
- c) Edició fàcil dels continguts.
- d) Disponibilitat dels continguts des del moment de la publicació.
- e) Integració en un entorn web.
- f) Adaptació a la imatge corporativa de l'entitat (inclusió de logotips, selecció de l'idioma, etc.).
- g) Gestió dels diferents perfils d'accés dels usuaris.

Finalment es va triar l'Archon, aplicació orientada a la publicació d'informació descriptiva sobre arxius digitals en entorns web, desenvolupada per membres de la Universitat d'Illinois a Urbana-Champaign. Aquest programa presenta un seguit d'avantatges que en van justificar la utilització:

- La facilitat d'instal·lació i ús.
- L'existència d'una comunitat espanyola que ha elaborat la traducció al castellà de les instruccions per a la seva instal·lació i el mòdul d'administració, i que manté un blog per a la resolució de dubtes (<http://traducirarchon.wordpress.com/>).
- L'interès dels seus creadors per a millorar l'aplicació, afegint funcionalitats, actualitzant les versions i tenint en compte els suggeriments de la comunitat (es pot participar en els fòrums i llistes de distribució dels productors).
- La traducció de la interfície de l'usuari al català.
- L'adaptabilitat de l'aplicació i la possibilitat de configurar-la d'acord amb les necessitats específiques dels processos de tractament arxivístic de l'AHAB.

- La programació en PHP i JavaScript.

L'Archon és una aplicació que es pot desenvolupar mitjançant la instal·lació d'un conjunt de "paquets" o mòduls, que constitueixen les eines de descripció, edició i gestió del fons documental:

1) **Adquisicions.** Aquest paquet té la finalitat de descriure la documentació d'arxiu que es rep a l'arxiu històric per diferents vies d'accés, fonamentalment la transferència des de les unitats productores dels documents i la donació de llegats personals, familiars o institucionals.

2) **Col·leccions.** Conté el nucli de l'aplicació per a la descripció de les agrupacions documentals. Entre altres funcions, permet editar el quadre de classificació dels fons documentals, descriure les agrupacions a diferents nivells d'acord amb la norma ISAD(G) –Norma internacional general de descripció arxivística o General international standard archival description– o establir la ubicació de les unitats d'arxiu.

The screenshot shows the Archon search interface. At the top, there is a search bar with the text "Search" and a magnifying glass icon. Below the search bar, there is a navigation menu with options: "Browse:", "Collections", "Digital Content", "Subjects", "Creators", and "Record Groups". The "Collections" option is selected. Below the navigation menu, there is a search result for "Contenido que comienza por A | Arxiu Històric de l'Ateneu Barcelonès". The search results are listed as follows:

- AC/1/1 Actes de l'Ateneu Catalán, 1860-1872
- AB/1/1 Actes de l'Ateneu Barcelonès, 1872-2007
- CB/1/1 Actes del Casino Barcelonès, 1844-1869
- CM/1/1 Actes del Circulo Mercantil, 1864-1869
- CMB/1/1 Actes del Circulo Mercantil Barcelones, 1865-1872
- 562_1 Activitats culturals (Comissió de Cultura, 2007)
- 0/562_2 Activitats culturals (Secció Història, 2007)
- 0/562_4 Activitats culturals (Secció Filosofia, 2007)
- MLM/1/6 Artides manuscrits, 1969

At the bottom of the page, there is a link "Log In (Registered Researchers or Staff)".

Figura 2. Pantalla de cerca per col·leccions

Cal destacar la importància de la descripció multinivell en l'àmbit arxivístic, ja que sovint s'han d'emprar diferents nivells, des del fons fins a la unitat documental simple, relacionant les descripcions de manera jeràrquica.

Nivells de descripció	Agrupacions documentals
Fons	Ateneu Barcelonès
Subfons	AC. Ateneu Catalán (1860-1872)
Secció	AC/1. Junta directiva
Sèrie	AC/1/1. Actes
Unitat documental composta	Llibre d'actes I

Nivells de descripció	Agrupacions documentals
Unitat documental simple	Acta de la Junta General celebrada por el Ateneo Catalán el día 28 de noviembre de 1863

3) **Productors.** Aquest paquet té per objecte la identificació normalitzada de les entitats públiques o privades que han generat la documentació d'arxiu, com a resultat de l'exercici de les seves funcions i activitats.

The screenshot shows the search results for 'Ateneo Catalan' in the 'Archiu Històric de l'Ateneu Barcelonès'. The search criteria is 'Buscando Prductor: Ateneo Catalan (1860-1872)'. The results are categorized under 'Archivos y Manuscritos' (2 correspondences). The results listed are:

- Ateneo Catalan → Junta directiva
[Actes de l'Ateneo Catalan, 1860-1872](#) AC/1/1
- Ateneo Catalan → Secretaria → Normatives
[Dictàmens i memòries de l'Ateneo Catalan, 1860-1871](#) AC/2/2/2

At the bottom of the results box, it says: '2 Resultados! Haga click en los enlaces para mostrar los resultados de cada categoría.'

Figura 3. Pantalla de cerca per productors

4) **Biblioteca digital.** Permet la creació d'un arxiu digital i l'accés als documents digitalitzats per mitjà d'Internet, assignant-los informació descriptiva (matèries i descriptors). L'Archon disposa d'un cercador específic per als fons digitals.

The screenshot shows the digital content page for 'Bust de Josep Pla' in the 'Archiu Històric de l'Ateneu Barcelonès'. The page features a photograph of a blue bust of Josep Pla on a dark base. To the right of the image, the following metadata is displayed:

- Title:** Bust de Josep Pla
- Description:** Fotografia del bust de Josep Pla, obra de...
- ID:** 553_1
- Creators:** [Ateneu Barcelonès. Secció de filosofia](#)
[Ateneu Barcelonès. Biblioteca](#)
- Subjects:** [Escriptors](#)
[Escultures](#)
[Fotografies](#)
[Pla, Josep \(1897-1981\)](#)

Figura 4. Pantalla amb un contingut digitalitzat

5) **Investigació.** Aquest paquet serveix per a fer gestionar les peticions de consulta dels fons als usuaris ("investigadors"). Es pot crear un historial de cada investigador.

6) Matèries. La recuperació d'informació amb aquesta aplicació es pot efectuar navegant per les agrupacions documentals organitzades mitjançant el quadre de classificació, o bé a partir del contingut de la informació descriptiva de la documentació d'arxiu (tipus de suports documentals, control d'autoritats, llistes de descriptors temàtics, etc.).

L'Archon és una eina adaptada a l'àmbit de treball propi de l'arxivística, amb funcionalitats de publicació de continguts i de navegació en entorns web força desenvolupades. D'altra banda, facilita la importació o exportació de dades en llenguatge XML (*extensible markup language*) i, per tant, el treball cooperatiu i la interoperabilitat entre institucions arxivístiques.

Quant a la **recuperació de la informació**, aquest programari permet l'accés als documents d'arxiu per diferents vies des del moment de la seva publicació. A l'Ateneu Barcelonès els diferents formats de sortida de la base de dades (presentació dels registres com a resposta a una consulta) es van dissenyar tenint en compte el propòsit específic d'orientar i facilitar les cerques dels usuaris. Així, es poden utilitzar els mecanismes següents de recuperació de la informació:

a) Cercador. L'aplicació indexa com a termes de cerca tots els continguts publicats, de manera que es creen conjunts de resultats per categories (clústers). La presentació dels resultats permet enllaçar amb una categoria determinada, la qual cosa permet a l'usuari refinar les seves cerques. Així, l'estratègia de cerca es pot redefinir a partir de la visualització de registres relacionats amb una col·lecció, productor o matèria.

The screenshot shows the search interface of the Archon system. At the top, there is a search bar with the text 'Actes' and a 'Search' button. To the right of the search bar are links for 'Contact Us', 'Log In', and 'View Cart'. Below the search bar is a navigation menu with options: 'Browse:', 'Collections', 'Digital Content', 'Subjects', 'Creators', and 'Record Groups'. The location is indicated as 'Location: Archon' and the search results are for 'Actes'. The main heading is 'Busque dentro de los resultados "Actes" | Arxiu Històric de l'Ateneu Barcelonès'. Below this, it says 'Usted buscó "Actes".' and shows two categories of results: 'Archivos y Manuscritos (8 Corresponde)' and 'Encabezamientos de Materia (2 Igual a)'. Under the second category, there are two links: 'Actes' and 'Libros d'actes'. At the bottom, it states '10 Resultados! Haga click en los enlaces para mostrar los resultados de cada categoría.' and there is a 'Log In (Registered Researchers or Staff)' link.

Figura 5. Pantalla dels resultats de la cerca amb el terme *Actes*

b) Cercador per a imatges. L'Archon permet fer cerques específiques sobre el fons digital. A partir de les miniatures dels documents digitalitzats, l'usuari pot triar entre els resultats de la cerca els documents que l'interessen.

c) **Navegació.** L'aplicació permet navegar per la informació emprant les diferents categories (quadre de classificació, sèries documentals, imatges, matèries, productors). Els continguts es presenten de manera alfabètica. En el cas de l'Ateneu, per a facilitar la navegació, es van fer algunes adaptacions, principalment la redefinició de les categories que el programari porta per defecte, i l'ordenació d'aquestes en funció de la importància i la rellevància per als possibles usuaris.

Figura 6. Pantalla de presentació de les categories principals de matèries

d) **Informació en l'ítem.** La presentació del registre permet visualitzar la informació descriptiva de l'agrupació documental o document d'arxiu. A més, partint dels menús desplegable (tipus de materials, informació administrativa, etc.) l'usuari pot recuperar altres agrupacions o documents relacionats.

Figura 7. Pantalla de presentació d'un ítem: Actes de la Junta Directiva de l'Ateneu Catalán.

Un component important de l'Archon és el **tauler d'administració**, el nucli de treball bàsic per a les persones responsables de crear i mantenir l'aplicació, que està estructurat tenint en compte diferents funcionalitats, de les quals es poden destacar les següents:

- **Configuració de l'Archon.** Inclou la possibilitat de modificar diversos paràmetres de configuració de l'aplicació, que afecten sobretot a la codificació de les diferents agrupacions documentals (fons, secció, sèrie, etc.) i de les imatges del fons digital.
- **Maneig de la base de dades.** Constitueix una opció fonamental per a importar i exportar dades, i també per a controlar l'espai en disc que ocupen els continguts.
- **Registre de modificacions.** Serveix per a verificar la traçabilitat dels accessos i les modificacions efectuades en la base de dades. Així, és possible conèixer l'usuari i la data i hora quan es fan canvis.
- **Mòdul de sessions.** Permet visualitzar, en temps real, les connexions dels usuaris a la base de dades.
- **Mòdul de grup d'usuaris.** Serveix per a definir els diferents tipus d'usuaris que poden accedir als registres, i determina el perfil de cada grup (drets d'accés, consulta i edició).
- **Mòdul d'usuaris.** S'utilitza per a donar d'alta nous usuaris, establir-ne la ubicació en un grup d'usuaris determinat o assignar contrasenyes.

Aquestes funcionalitats d'administració de l'Archon es van desenvolupar a l'Ateneu Barcelonès prenent en consideració les necessitats específiques de l'arxiu històric de l'entitat. D'aquesta manera, es van implementar algunes opcions que van permetre donar resposta als requisits particulars de l'arxiu:

- Creació de categories per a la recuperació de la informació per mitjà de la navegació i de llistes controlades de descriptors vinculades al quadre de classificació dels fons documentals.
- Incorporació d'un sistema de control d'autoritats sobre productors, tipologies documentals i matèries.
- Definició dels continguts que es publicaran en el portal web: a més dels documents d'arxiu que es poden fer públics, n'hi ha d'altres que només es poden consultar internament.

- Control de les modificacions efectuades en la descripció de qualsevol document d'arxiu, amb la finalitat de conèixer les persones que s'han encarregat d'introduir les dades o publicar-les.
- Definició de perfils d'usuaris amb atributs i drets d'accés diferenciats (administradors, editors, investigadors, socis i públic en general).
- Gestió de les peticions i consultes presencials dels investigadors: un investigador, a més de poder veure el seu historial de consultes virtuals, pot enviar de manera automàtica una sol·licitud per a reservar documents i demanar la seva consulta *in situ* proposant una data.

En resum, l'objectiu del projecte és garantir una gestió més àgil de la documentació de l'arxiu i, alhora, posar-la a disposició dels usuaris des del moment en què s'identifica i classifica. D'aquesta manera, es volen facilitar les consultes del fons documental per part dels socis de l'Ateneu, els investigadors i el públic en general, sense necessitat de fer grans inversions.

A partir de la implantació actual del programa Archon, es preveu engegar, a mitjà termini, un seguit d'actuacions encaminades al següent:

- 1) Dur a terme accions de mineria de dades per a comprovar i avaluar els interessos dels socis, els investigadors i els ciutadans en relació amb l'AHAB.
- 2) Implementar la gestió d'adquisicions amb el propòsit de fer més efectiva la incorporació a l'arxiu de la documentació provinent de les donacions de nous fons documentals.
- 3) Promoure l'ús de l'aplicació conjuntament amb altres entitats culturals, participant activament en la comunitat de programari lliure per a la gestió d'arxius.

3. Estudi de cas: Museu del Mar de Torrecorbera

3.1. Presentació de l'organització

El **Museu del Mar de Torrecorbera** (MMT) és va fundar l'any 1988 com una iniciativa municipal destinada a preservar i difondre l'ampli patrimoni marítim i pesquer de la vila. Al llarg d'aquest temps, el museu ha contribuït a recollir un llegat important entorn del passat mariner de la localitat, el treball de l'home a la mar, i les tradicions culturals de la comunitat. L'any 2002 es va construir un nou edifici per a adaptar-lo a les noves tendències de la museografia i les tècniques expositives actuals i, alhora, albergar les activitats cada vegada més nombroses de difusió del museu.

Com a espai inspirat en alguns dels museus temàtics més prestigiosos de la Mediterrània, disposa de sales d'exposició i instal·lacions en les quals es recreen, utilitzant mitjans multimèdia i interactius, l'entorn geogràfic, la diversitat de la flora i la fauna marina, les professions relacionades amb la pesca i la navegació, l'evolució de les embarcacions i de les arts pesqueres, els usos i costums de la vida marinera, etc. A banda de la col·lecció museogràfica, les peces de la qual es mostren en l'exposició permanent o en les exposicions temporals, el museu disposa d'un centre de documentació.

Es desenvolupa un extens programa d'activitats orientat a difondre el món mariner (itineraris pedagògics per a les escoles, tallers per als visitants, jornades d'etnologia marinera, conferències, etc.), al qual cal afegir les publicacions en paper i electròniques que edita el museu (dossiers temàtics, maletes pedagògiques, la col·lecció de quaderns "Nansa" i diverses monografies). Coincidint amb la inauguració del nou edifici, es posa en funcionament el portal web de l'entitat, que amb el temps ha anat incorporant i donant accés a un ampli ventall de recursos web (cartes marítimes i pesqueres, fotografies, gravacions orals, dossiers temàtics, maletes pedagògiques, etc.).

L'òrgan que regeix el Museu del Mar de Torrecorbera és el seu Patronat, format per representants de l'Ajuntament, de la Direcció General del Patrimoni Cultural, de la Confraria de Pescadors, del Club Nàutic i de la Fundació Blaumar, a més del director del museu. En formen part com a assessors investigadors en recerca biomarina, oceanogràfica i etnogràfica, com també experts en història local. L'organigrama tècnic i administratiu del museu el componen les àrees següents:

- Direcció
- Conservació i restauració
- Embarcacions

Nota

La informació d'aquest estudi de cas no és real.

- Activitats educatives i culturals
- Servei d'atenció al visitant
- Comunicació i publicacions
- Centre de documentació
- Administració

De les activitats del **Centre de Documentació** del Museu del Mar se n'encarreguen una llicenciada en documentació, com a responsable principal, i un ajudant de biblioteques. La missió d'aquest centre és esdevenir un punt de referència bibliogràfic i documental relacionat amb el fet marítim i pesquer a la Mediterrània occidental, amb una vinculació especial amb la població de Torrecorbera i el seu entorn més proper. Així, les seves tasques consisteixen principalment a aplegar, organitzar i difondre un fons documental ampli i de qualitat relacionat amb el món mariner i pesquer, adreçat a un públic divers, amb la finalitat següent:

- a) Contribuir al desenvolupament del patrimoni cultural del municipi i vetllar per la seva preservació.
- b) Facilitar l'acostament de la societat i, de manera especial, dels torrecorberencs a la realitat present i la història de la gent de mar, mitjançant el coneixement del ric patrimoni documental del municipi i la sensibilització envers la conservació del medi marítim.
- c) Fomentar i donar suport a la recerca sobre la mar i la pesca amb programes d'activitats i acords amb altres entitats i institucions que duen a terme línies de treball similars.

Les seccions entorn de les quals s'articula el treball del centre de documentació són les següents:

1) **Biblioteca.** El fons bibliogràfic del museu està especialitzat en temes pesquers i mariners, amb una col·lecció que inclou material abundant sobre economia i sociologia de la pesca, dret marítim, etnologia de les societats pesqueres, confraries de pescadors i associacionisme pesquer, patrimoni marítim i arqueologia subaquàtica, ecologia del medi marítim, embarcacions i construcció naval, aparells de navegació, gastronomia marinera, etc. Alguns vilatans han fet donació dels seus fons particulars, especialitzats en tècniques de navegació, fars i senyals marítics o història local, al centre de documentació.

2) **Hemeroteca.** El fons hemerogràfic es compon de cent vint publicacions periòdiques (de les quals quaranta són subscripcions), entre elles revistes d'àmbit local i regional, que versen sobre el sector pesquer i el patrimoni marítim de la Mediterrània.

3) Arxiu fotogràfic. La col·lecció de fotografies inclou més de sis mil imatges, resultat d'un gran esforç per a localitzar i adquirir originals i còpies, sobretot de particulars. Les fotografies recullen una gran varietat de matèries (pescadors i artesans vinculats al món pesquer, escenes de pesca i venda de peix, cales i platges, embarcacions, estris i arts de pesca, etc.).

4) Arxiu sonor. Aquest fons conté nombrosos enregistraments que recullen la memòria oral de la gent de mar de Torrecorbera (entrevistes i converses sobre la navegació amb embarcacions de vela i la pesca artesanal, els fenòmens meteorològics, el paper de les dones, els costums locals, l'emigració cap a Amèrica, etc.).

Per a gestionar tant el fons bibliogràfic com l'hemerogràfic s'empra el sistema de gestió de biblioteques Aleph. Quant als arxius fotogràfic i sonor, per a la catalogació dels materials es fa servir el MuseumPlus, el mateix programa que s'utilitza per a gestionar la col·lecció museogràfica en general.

D'altra banda, l'any 2004 es va encarregar a un arxiver l'elaboració d'un quadre de classificació per a gestionar la documentació interna de l'entitat, que estava força desorganitzada i provocava que el control i seguiment dels assumptes administratius no fos prou eficaç ni eficient. Arran d'aquest projecte es va confeccionar i implantar un quadre de classificació de tipus funcional que s'estructurava en les classes principals següents:

A100	Acció i òrgans de gestió
B100	Relacions externes i actes protocol·laris
C100	Serveis jurídics
D100	Organització i coordinació administratives
E100	Finances
F100	Gestió dels recursos humans
G100	Gestió de la documentació i informació
H100	Gestió dels béns mobles i immobles
L100	Gestió del patrimoni històric i cultural
M100	Difusió del patrimoni històric i cultural
N100	Imatge corporativa, patrocini i mecenatge

Malgrat que ara la documentació produïda per la major part de les àrees de gestió del museu (direcció, conservació i restauració, comunicació i publicacions, centre de documentació, administració, etc.) es troba adequadament organitzada, les nombroses activitats de difusió educativa i cultural que porta

a terme l'entitat, i la seva complexitat, fan que els documents que són resultat d'aquest procés estiguin escampats per diversos departaments i que el seu control presenti greus deficiències.

Per aquesta raó, la direcció del museu, conscient de la rellevància d'aquestes activitats i de preservar la documentació associada, planteja al responsable del Centre de Documentació que presenti un projecte per a dissenyar i implementar una eina informàtica que doni suport a la gestió dels documents de difusió del patrimoni històric i cultural (M100). A mitjà termini, es preveu que tota la documentació interna de l'organització es gestioni amb aquesta eina.

Com a resultat del treball d'anàlisi de la documentació sobre les activitats de difusió, es revisen les sèries documentals que pertanyen a la classe M100 del quadre de classificació, les quals es gestionaran amb la nova eina informàtica. Així, actualment aquesta classe queda estructurada de la manera següent:

M100. Difusió del patrimoni històric i cultural

M101. Planificació museística

M201. Projecte museogràfic

M202. Planificació d'activitats

M102. Exposicions

M204. Exposició permanent

M205. Exposicions temporals

M206. Exposicions itinerants

M103. Programació cultural, educativa i de recerca

M207. Programació cultural

M208. Programació educativa

M209. Programació de recerca

Quant a l'eina informàtica de gestió documental, després d'avaluar diferents programes, l'opció triada és el Nuxeo, un ECM (*enterprise content manager*) de codi obert. Per a la selecció d'aquesta aplicació, es van tenir en compte els **requisits** següents:

- Alt grau d'escalabilitat i modularitat
- Gestió centralitzada de la documentació
- Facilitat d'instal·lació i d'ús
- Eina informàtica de codi obert amb suport multiplataforma (Linux, Windows, etc.)
- Interfície de l'usuari basada en navegadors web
- Integració amb les aplicacions ofimàtiques (OpenOffice, Microsoft Office, etc.)
- Funcionalitats adaptades a un entorn de treball col·laboratiu i a la revisió i control de les versions dels documents, amb la possibilitat d'establir fluxos de treball (*workflow*) basats en processos
- Gestió del cicle de vida dels documents
- Gestió de l'accés i la seguretat dels documents mitjançant l'administració d'usuaris i permisos
- Motor de cerca avançat

Nuxeo

L'aplicació es pot descarregar a <http://www.nuxeo.com/en>.

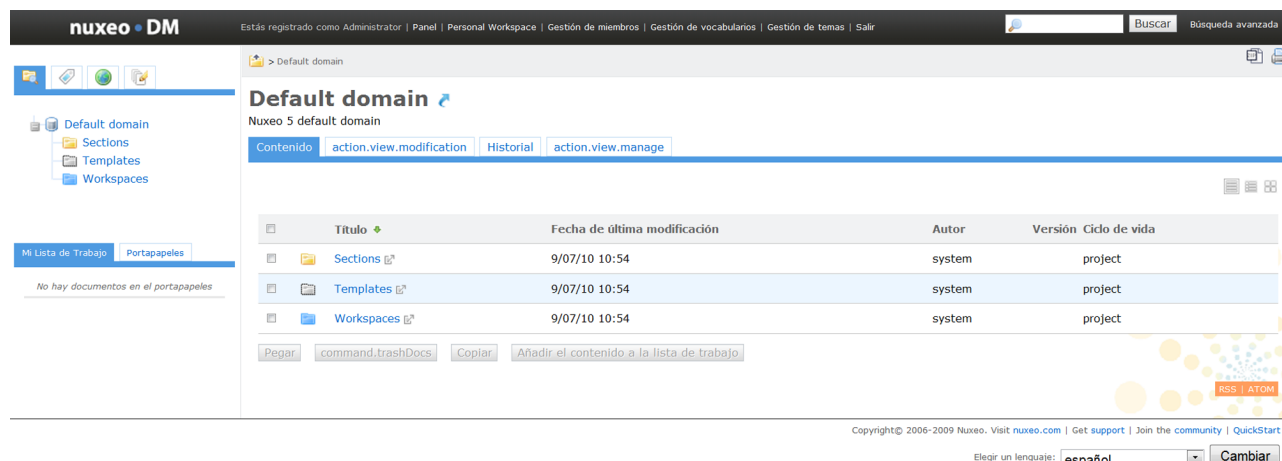

Figura 1. Pàgina d'inici de l'aplicació Nuxeo

3.2. Implantació del programari Nuxeo

El desenvolupament de l'eina el du a terme directament el Centre de Documentació, el qual s'ajuda de la comunitat d'usuaris del Nuxeo.

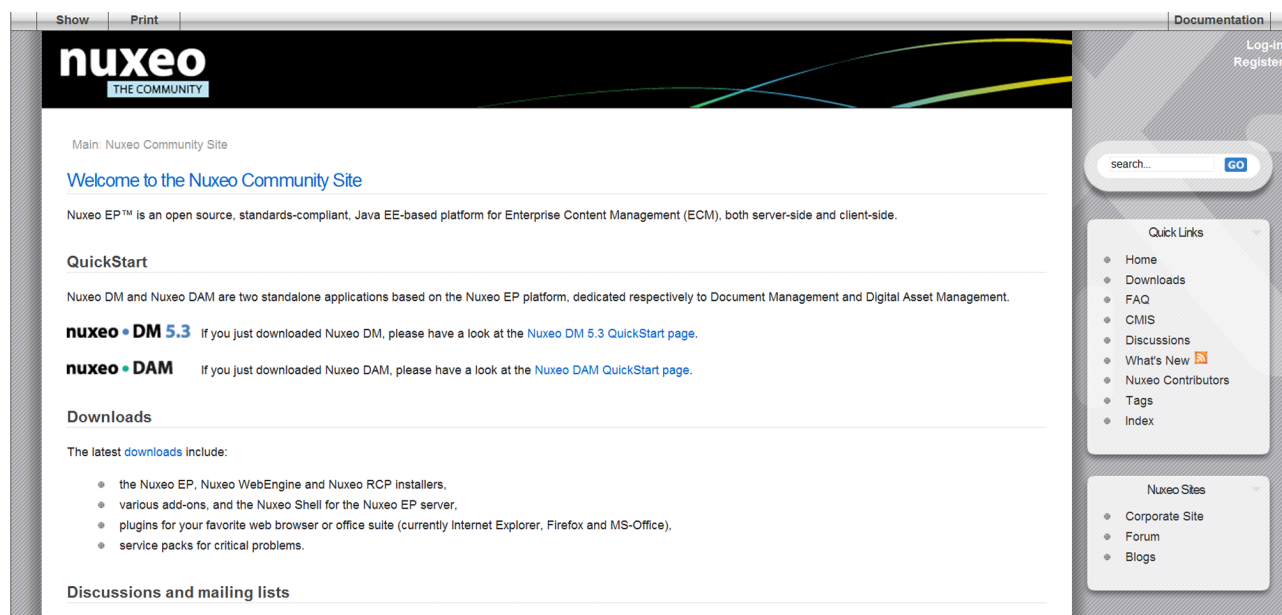

Figura 2. Comunitat d'usuaris de l'aplicació Nuxeo

La primera tasca que du a terme el Centre de Documentació és implementar la classe *M100 Difusió del Patrimoni Històric i Cultural* del quadre de classificació del Museu en l'aplicació Nuxeo, amb l'objectiu que a partir d'ara la gestió d'aquest tipus de documentació sigui centralitzada i uniforme.

Default domain > MUSEU DEL MAR DE TORRECORBERA > M100 DIFUSIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL

M100 DIFUSIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL

M100 DIFUSIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL

Contenido | action.view.modification | Mis suscripciones | Historial | action.view.manage

Nuevo documento | Importar un archivo

☐	Título	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
☐	M101 PLANIFICACIÓ MUSEÍSTICA	19/07/10 18:42	Administrator		project
☐	M102 EXPOSICIONS	19/07/10 18:58	Administrator		project
☐	M103 PROGRAMACIÓ CULTURAL, EDUCATIVA I DE RECERCA	19/07/10 18:59	Administrator		project

Pegar | command.trashDocs | Copiar | Añadir el contenido a la lista de trabajo

Copyright © 2006-2009 Nuxeo. Visit nuxeo.com | Get support | Join the community | QuickStart

Elegir un lenguaje: español | Cambiar

Figura 3. Classe M100 Difusió del Patrimoni Històric i Cultural implementada en l'aplicació Nuxeo. Visualització del primer i segon nivell de classificació

Default domain > MUSEU DEL MAR DE TORRECORBERA > M100 DIFUSIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL > M101 PLANIFICACIÓ MUSEÍSTICA

M101 PLANIFICACIÓ MUSEÍSTICA

M101 PLANIFICACIÓ MUSEÍSTICA

Contenido | action.view.modification | Mis suscripciones | Historial | action.view.manage

Nuevo documento | Importar un archivo

☐	Título	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
☐	M201 Projecte museogràfic	19/07/10 18:43	Administrator		project
☐	M202 Planificació d'activitats	19/07/10 18:43	Administrator		project

Pegar | command.trashDocs | Copiar | Añadir el contenido a la lista de trabajo

Copyright © 2006-2009 Nuxeo. Visit nuxeo.com | Get support | Join the community | QuickStart

Elegir un lenguaje: español | Cambiar

Figura 4. Classe M100 Difusió del Patrimoni Històric i Cultural implementada en l'aplicació Nuxeo. Visualització del tercer nivell de classificació per mitjà d'M101 Planificació museística.

En el cas de les exposicions temporals (M205) es configura una plantilla per a definir l'estructura en la qual es basarà aquest tipus de contingut. D'aquesta manera, cada vegada que es creï la carpeta d'una exposició temporal aquesta estarà subdividida en les subcarpetes següents:

- Projecte expositiu
- Gestió de peces
- Imatges
- Inauguració
- Cloenda
- Catàleg
- Premsa
- Material didàctic

En l'organització d'exposicions temporals participa un equip de persones molt ampli de diferents departaments del museu que, fins ara, guardaven la documentació que generaven en l'espai de xarxa reservat al seu departament i d'acord amb el seu propi sistema de classificació; de manera que era molt costós recuperar tota la informació generada entorn d'una activitat d'aquest tipus. Amb l'ús de la plantilla es pretén que la documentació d'una exposició temporal sempre estigui organitzada de la mateixa manera, i que cadascun dels departaments del museu pugui disposar del seu propi espai de treball dins d'un espai comú que permeti custodiar tota la documentació de manera conjunta.

The screenshot shows the Nuxeo DM interface for the 'Exposicions temporals' template. The left sidebar contains a navigation tree with the following structure:

- Default domain
 - MUSEU DEL MAR DE TORRECORBERA
 - PLANTILLES
 - Exposicions temporals
 - 01_Projecte expositiu
 - 02_Gestió de peces
 - 03_Imatges
 - 04_Inauguració
 - 05_Cloenda
 - 06_Catàleg
 - 07_Prensa
 - 08_Material didàctic
 - Sections

The main content area displays the 'Exposicions temporals' template with the following table:

☐	Títol	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
☐	01_Projecte expositiu	19/07/10 18:35	Administrator		project
☐	02_Gestió de peces	19/07/10 18:35	Administrator		project
☐	03_Imatges	19/07/10 18:35	Administrator		project
☐	04_Inauguració	19/07/10 18:36	Administrator		project
☐	05_Cloenda	19/07/10 18:36	Administrator		project
☐	06_Catàleg	19/07/10 18:37	Administrator		project
☐	07_Prensa	19/07/10 18:37	Administrator		project
☐	08_Material didàctic	19/07/10 18:37	Administrator		project

Figura 5. Imatge de la plantilla "Exposicions temporals"

The screenshot shows the Nuxeo DM interface for the '2008_Fars del món' exhibition. The left sidebar contains a navigation tree with the following structure:

- Default domain
 - MUSEU DEL MAR DE TORRECORBERA
 - M100 DIFUSIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL
 - M101 PLANIFICACIÓ MUSEÍSTICA
 - M102 EXPOSICIONS
 - M204 Exposició permanent
 - M205 Exposicions temporals
 - 2008_Fars del món
 - 2009_De la xarxa al plat: Cuina marinera de Torrecorbera
 - M206 Exposicions itinerants
 - M103 PROGRAMACIÓ CULTURAL, EDUCATIVA I DE RECERCA
 - PLANTILLES
 - Sections

The main content area displays the '2008_Fars del món' exhibition with the following table:

☐	Títol	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
☐	01_Projecte expositiu	19/07/10 18:35	Administrator		project
☐	02_Gestió de peces	19/07/10 18:35	Administrator		project
☐	03_Imatges	19/07/10 18:35	Administrator		project
☐	04_Inauguració	19/07/10 18:36	Administrator		project
☐	05_Cloenda	19/07/10 18:36	Administrator		project
☐	06_Catàleg	19/07/10 18:37	Administrator		project
☐	07_Prensa	19/07/10 18:37	Administrator		project
☐	08_Material didàctic	19/07/10 18:37	Administrator		project

Figura 6. Imatge de la plantilla "Exposicions temporals" aplicada a l'exposició "2008_Fars del món"

The screenshot shows the Nuxeo DM interface. The top navigation bar includes 'Estás registrado como Administrator', 'Panel', 'Personal Workspace', 'Gestión de miembros', 'Gestión de vocabularios', 'Gestión de temas', 'Salir', 'Buscar', and 'Búsqueda avanzada'. The left sidebar displays a hierarchical tree structure under 'Default domain' for 'MUSEU DEL MAR DE TORRECORBERA', including categories like 'M100 DIFUSIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL' and 'EXPOSICIONS temporals'. The main content area shows the document '2009_De la xarxa al plat. Cuina marinera de Torrecorbera' with a table of document metadata:

☐	Título	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
☐	2009_De la xarxa al plat. Cuina marinera de Torrecorbera	19/07/10 19:21	Administrator		project

Buttons for document management are visible, including 'Nuevo documento', 'Importar un archivo', 'Pegar', 'command.trashDocs', 'Copiar', and 'Añadir el contenido a la lista de trabajo'. An 'RSS | ATOM' button is also present.

Figura 7. Imatge de la plantilla "Exposicions temporals" aplicada a l'exposició "2009_De la xarxa al plat. Cuina marinera de Torrecorbera"

Una vegada definit l'arbre de documents, el Centre de Documentació elabora la llista d'usuaris i grups d'usuaris que operaran en la classe *M100 Difusió del Patrimoni Històric i Cultural*. L'objectiu és determinar qui pot treballar en cadascun dels nivells de l'estructura de classificació implementada en el Nuxeo, i quines operacions pot dur a terme (llegir, gestionar, etc.).

The screenshot shows the 'Nuevo Usuario' form in the Nuxeo DM interface. The top navigation bar is the same as in Figure 7. The left sidebar shows the same tree structure. The main content area is titled 'Usuarios' and 'Grupos'. The form fields are as follows:

- Nombre de usuario***: Gvives
- Nombre**: Galí
- Apellidos**: Vives
- Compañía**: Museu del Mar de Torrecorbera
- Email***: gvives@mmt.cat
- Clave***: *****
- Clave (Verificar)***: *****
- Grupos para el usuario**: label.security.searchGroups

At the bottom of the form, there are 'Guardar' and 'Cancelar' buttons.

Figura 8. Gestió d'usuaris des de la consola de l'administrador de l'aplicació Nuxeo. Alta de l'usuari Galí Vives

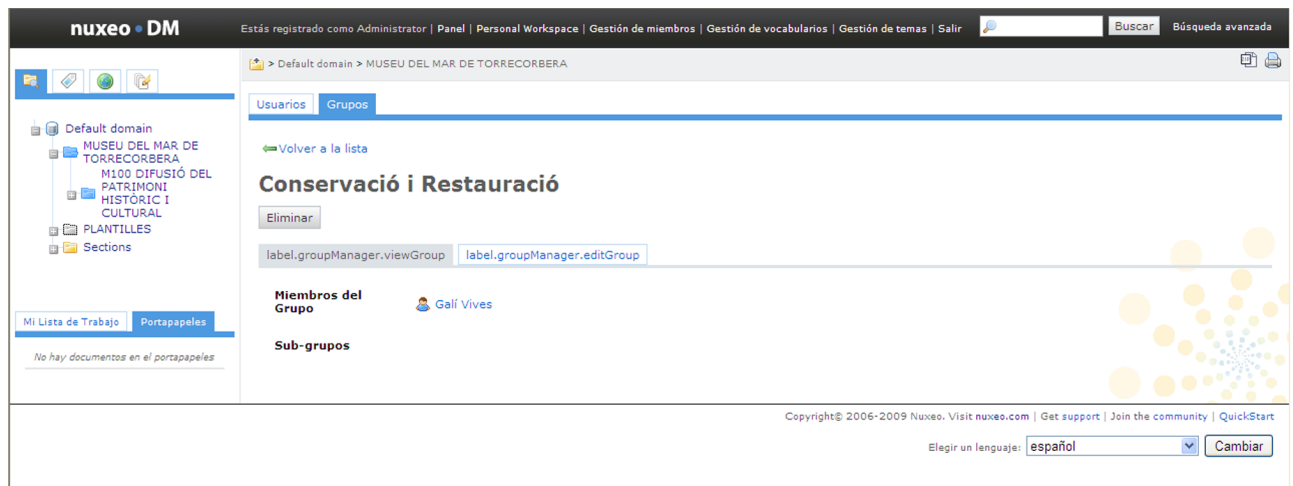

Figura 9. Gestió d'usuaris des de la consola de l'administrador de l'aplicació Nuxeo. Alta del grup "Conservació i Restauració" en el qual s'ha donat d'alta l'usuari Galí Vives.

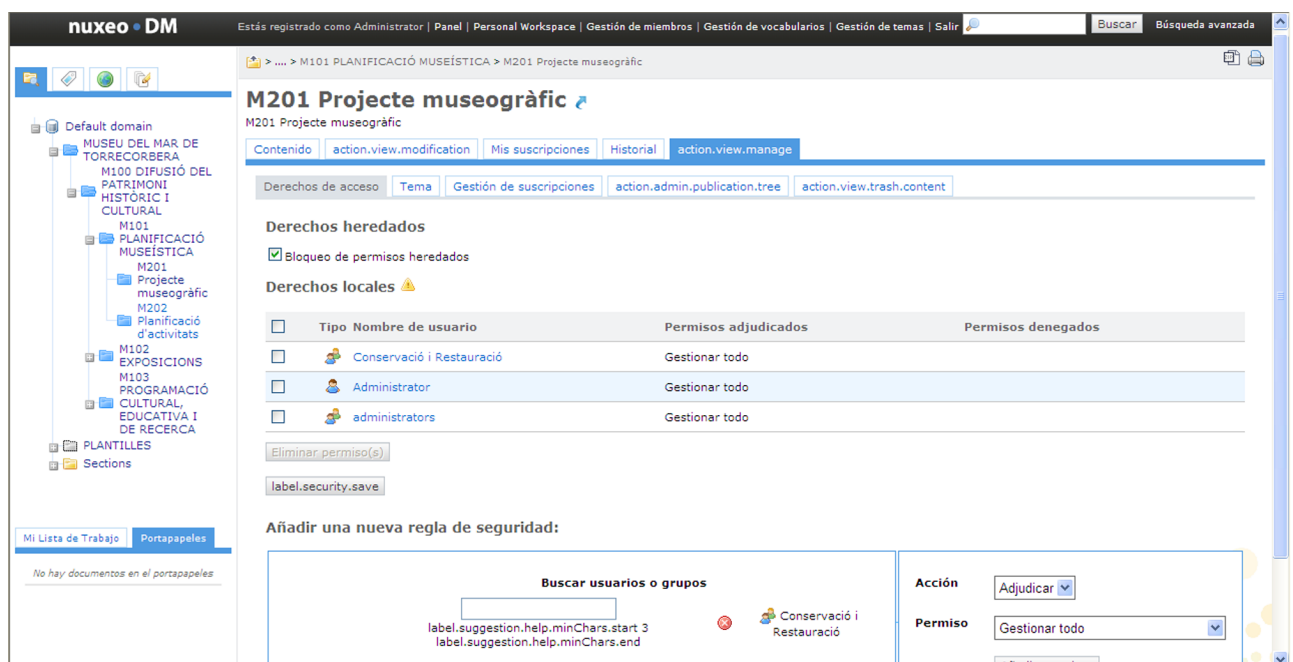

Figura 10. Gestió d'usuaris des de la consola de l'administrador de l'aplicació Nuxeo. Alta del grup "Conservació i Restauració" en l'M201 Projecte museogràfic

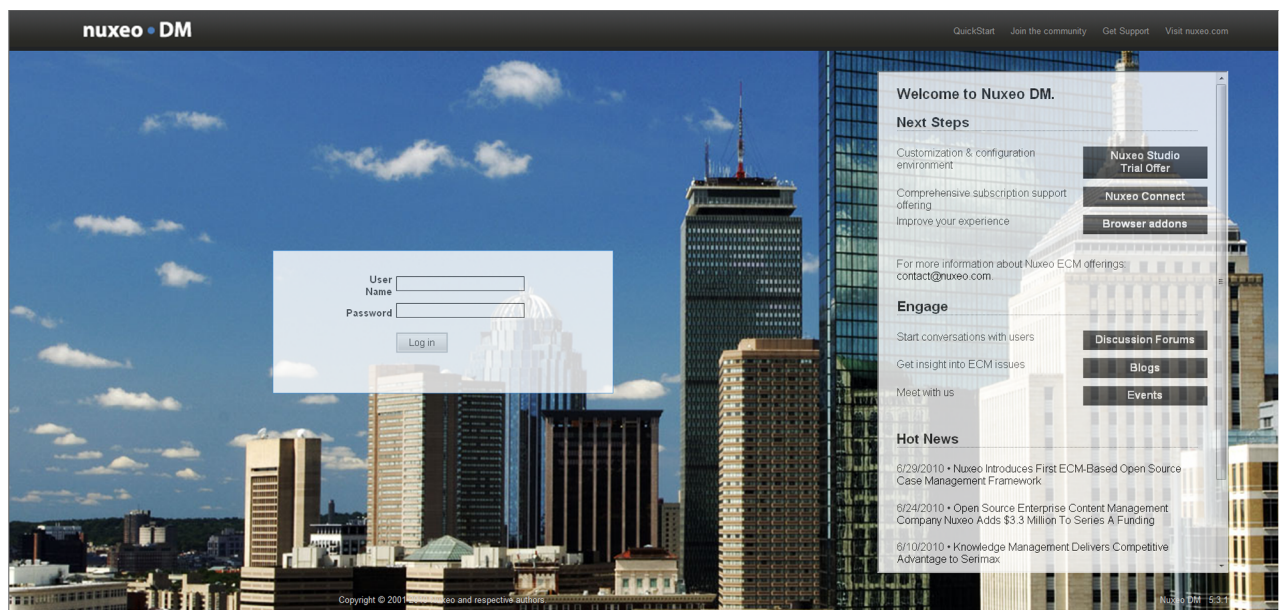

Figura 11. Pàgina de login de l'aplicació Nuxeo per a qualsevol usuari

Finalment el Centre de Documentació procedeix a elaborar un manual d'usuari exhaustiu, que recull totes les característiques i funcionalitats de l'aplicació Nuxeo.

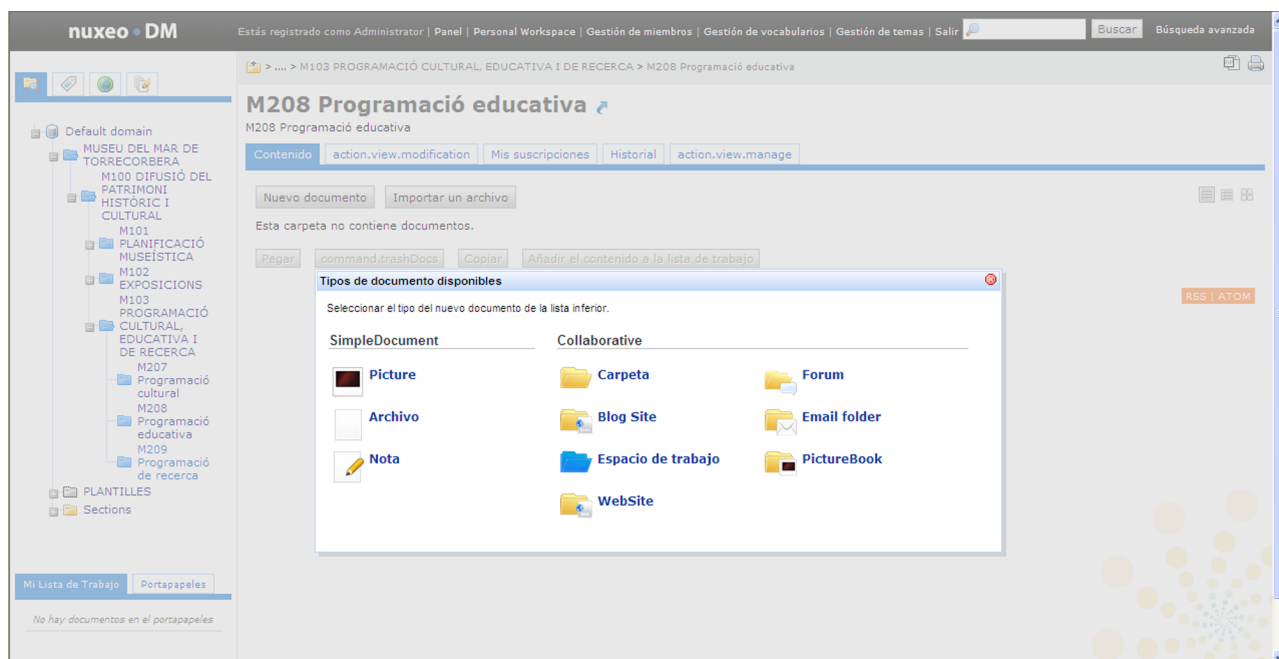

Figura 12. Alta d'un "tipus de document" en l'aplicació Nuxeo

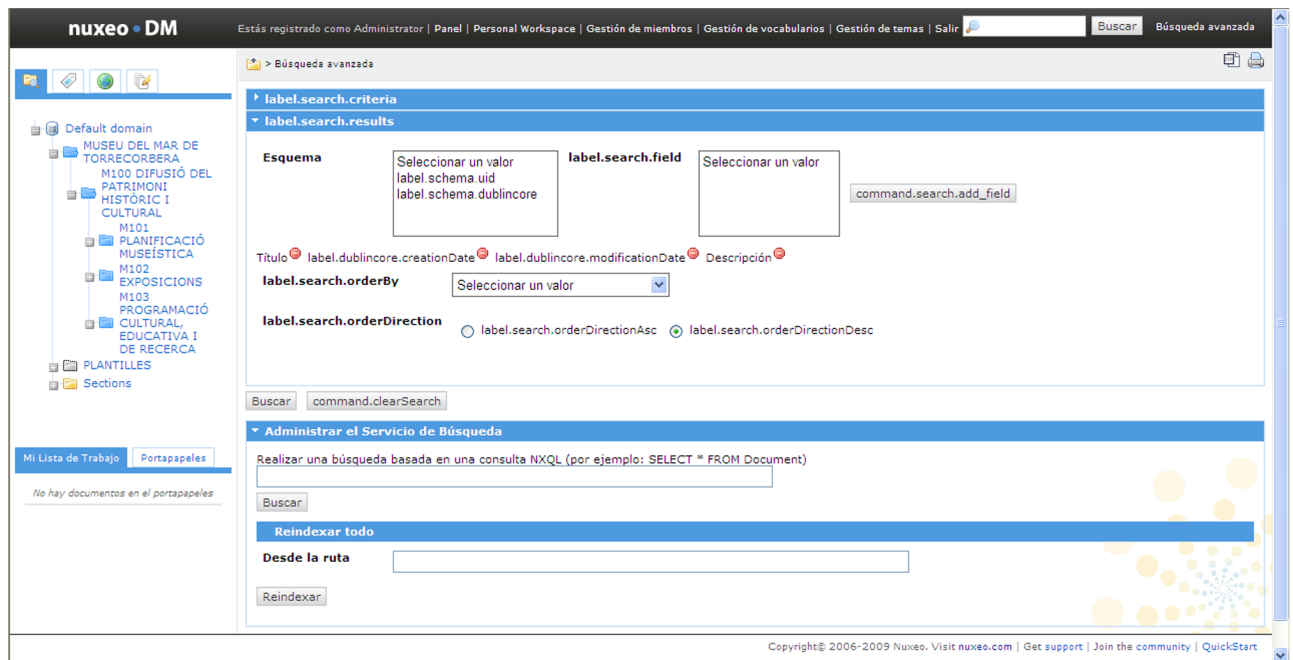

Figura 13. Ús de la cerca avançada en l'aplicació Nuxeo

Amb aquesta primera actuació, el Centre de Documentació té com a objectiu principal aconseguir que la documentació d'una mateixa activitat que actualment es troba escampada per diversos departaments es gestioni de manera centralitzada i amb uns criteris de gestió unificats, garantint, alhora, la seguretat en l'accés als documents.

En endavant el Centre de Documentació vol continuar avançant en dos fronts: d'una banda, i aprofitant que l'aplicació Nuxeo permet la navegació temàtica, vol treballar en la creació de llistes controlades de descriptors; d'altra banda, vol continuar implementant l'aplicació Nuxeo en la resta de quadre de classificació de l'organització.

Bibliografia

Archon (2010) [en línia]. Urbana, IL: University of Illinois Archives at the University of Illinois Urbana-Champaign Library. [Data de consulta: 18 de juny de 2010].

Ateneu Barcelonès. *Quadre de classificació dels fons propis de l'Arxiu històric de l'Ateneu Barcelonès* [en línia]. [Data de consulta: 18 de juny de 2010].

Ateneu Barcelonès. Reglament general de la Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès [en línia]. [Data de consulta: 18 de juny de 2010].

Montes, Sergi; Vicente Hernández, Lluís (2009). "La memoria en abierto: la implantación del software Archon para la gestión del archivo digital del Ateneu Barcelonès" [en línia]. A: *Jornadas Españolas de Documentación* (9es: 2009: Saragossa) (pàg. 267-274). Madrid: Fesabid. [Data de consulta: 18 de juny de 2010].

